

Tekst łatwy
do czytania
i zrozumienia

Materiały edukacyjne

Życzliwość, kompromis, współpraca

Zajęcia z etyki w szkole podstawowej
– I poziom edukacyjny dla uczniów
z niepełnosprawnością intelektualną
w stopniu umiarkowanym i znacznym

Katarzyna Kruś-Kubaszewska

Minister
Edukacji i Nauki

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Materiały edukacyjne/ćwiczeniowe dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną opracowano w ramach zadania zleconego i dofinansowanego przez Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „**Czytam i wiem – tekst łatwy do czytania i zrozumienia w szkole. Opracowanie i upowszechnienie materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych w wersji łatwej do czytania i zrozumienia, instrukcji dotyczącej ich tworzenia i wykorzystania w pracy z uczniami oraz rekomendacji dotyczących wdrożenia rozwiązań w praktykę szkolną**”.

Materiały edukacyjne i ćwiczeniowe zostały opracowane zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej – I poziom edukacyjny dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Zadanie zrealizowało:

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób
z Niepełnosprawnością Intelektualną
ul. Głogowa 2b
02-369 Warszawa

Wsparcie autorki przez Zespół ds. tekstu łatwego
do czytania i zrozumienia:

Specjalista ds. tekstu łatwego

Bartosz Józefowicz

Konsultacja i redakcja

**Barbara Ewa Abramowska
Karolina Makowiecka**

Konsultacja dostępności

Małgorzata Tyska

Projekt okładki i ilustracje

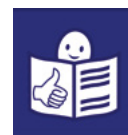
Elżbieta Grądział

Skład i łamanie

MONDI Plus Sp. z o.o.

Rok opracowania 2021

ISBN 978-83-66940-02-4

Spis treści

1. Co to jest moralność i etyka	4
2. Bajka filozoficzna	5
Bohaterowie bajek filozoficznych	
Co to jest moral	
Kim był Ezop	
Bajka o koniu i ośle	
Moral bajki	
3. Co to znaczy być życzliwym	8
4. Bajka Wiązka patyków i stary człowiek	8
5. Co to znaczy współpracować	9
Kompromis	
Zasady w grupie	
Dlaczego warto robić rzeczy razem	

1. Co to jest moralność i etyka

Człowiek zachowuje się dobrze lub źle.
Kiedy człowiek zachowuje się dobrze
to postępuje moralnie.

Moralność to jak najlepsze postępowanie.

Postępować to znaczy zachowywać się.

Etyka to nauka o moralności.

Czyli jak postępować zawsze i wszędzie.

Zawsze, czyli w każdym czasie.

Wszędzie, czyli w każdym miejscu.

Na lekcjach etyki uczysz się

o dobrym i złym postępowaniu.

Na lekcjach etyki dowiesz się dlaczego
warto być dobrym i uczciwym człowiekiem.

Na przykład:

- nie kraść
- pomagać innym
- mówić proszę, dziękuję, przepraszam.

Czasami człowiek zachowuje się źle.
Na przykład wyśmiewa innych.
Takie postępowanie jest niemoralne.

Pamiętaj!

Warto zachowywać się moralnie.

2. Bajka filozoficzna

Bajka filozoficzna to bajka o różnych ważnych sprawach.
Z bajki dowiesz się jak dobrze się zachowywać.
Ludzie piszą bajki filozoficzne od bardzo dawna.
Bajki mówią o uniwersalnych wartościach.

Uniwersalne wartości to wspólne zasady dla wszystkich ludzi.

Bohaterowie bajek filozoficznych

Bohaterami bajek filozoficznych często są zwierzęta.
W tych bajkach zwierzęta zachowują się jak ludzie.
Mają różne przygody i popełniają błędy.
Na błędach uczą się zasad moralnego zachowania.
Bohaterowie bajek czasami źle się zachowują.
Za złe zachowanie dostają nauczkę.
Czyli spotyka ich kara.

Co to jest morał

Bajki filozoficzne kończą się morałem.
Morał to rada jak należy postępować.
Morał to też rada jak nie postępować.
To kilka mądrych słów na końcu bajki.
Na przykład: Nie kradnij.

Kim był Ezop

Ezop to imię znanego bajkopisarza.
Bajkopisarz pisze bajki.
Ezop żył bardzo dawno temu.
Był bardzo mądry.
Napisał dużo bajek filozoficznych.
Na przykład bajkę o koniu i ośle.

Bajka o koniu i ośle

Człowiek z bajki miał konia i ośła.
Poszedł z nimi w długą podróż.
Było wtedy bardzo gorąco.
Osiół niósł dużo ciężkich bagaży.
Koń szedł bez żadnego bagażu.

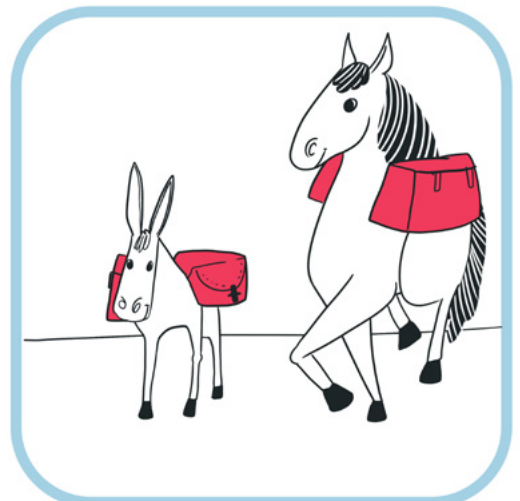
Osiół był bardzo zmęczony.
Nie miał siły dalej iść.
Poprosił konia o pomoc.
Koń nie chciał zabrać od osła bagażu.
Koń był dla osła niemiły.
Osiół zmarł ze zmęczenia.

Człowiek musiał dowieźć bagaże do celu.
Został mu tylko koń.
Człowiek przeniósł bagaże na grzbiet konia.
Położył też na koniu skórę osła.
Teraz koń musiał nieść bardzo duży ciężar.
Dużo większy niż niósł osiół.

W tej bajce koń został ukarany.
Nie chciał pomóc osłu.
Nie chciał pracować razem.
Koń był niemiły i leniwy.
Bajka uczy, żeby pomagać słabszym.
Warto być życzliwym. To morał bajki.

3. Co to znaczy być życzliwym

Człowiek życzliwy jest miły dla innych.
Lubi pomagać. Pomaga kiedy ktoś ma problem.
Chce dobrze dla innych ludzi.

Jesteś życzliwy kiedy na przykład:

- pomagasz koledze w pracy domowej
- słuchasz kolegi kiedy jest mu smutno
- mówisz komuś coś miłego.

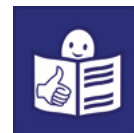
4. Bajka Wiązka patyków i stary człowiek

Stary człowiek miał 7 synów.
Synowie ciągle się kłócili.
Każdy miał inne zdanie.
Ojciec zawołał do siebie synów.
Dał najstarszemu synowi wiązkę 7 patyków.
Wiązka to związane patyki.

Ojciec poprosił, żeby najstarszy syn
złamał wiązkę. Syn nie dał rady.
Potem każdy z synów próbował
złamać wszystkie patyki naraz.
Żadnemu synowi się nie udało.

Potem ojciec dał swoim synom po 1 patyku.
Poprosił synów, żeby złamali swój patyk.
Każdy syn złamał patyk bez problemu.

Wtedy ojciec powiedział synom:
— Jeśli nie współpracujecie ze sobą to każdy
z was jest sam jak patyk.
Łatwo go złamać.
Jak współpracujecie ze sobą to jesteście silni.
Tylko razem możecie rozwiązywać
duże problemy.

5. Co to znaczy współpracować

Współpracować to znaczy robić coś razem.
Współpracować możesz z inną osobą
lub z grupą ludzi.

Współpracujesz na przykład kiedy:

- razem z kolegą rozwiązujesz zadanie
- podczas zabawy dzielisz się zabawkami
- bawisz się w zgodzie z innymi dziećmi
- uzgadniasz kompromis.

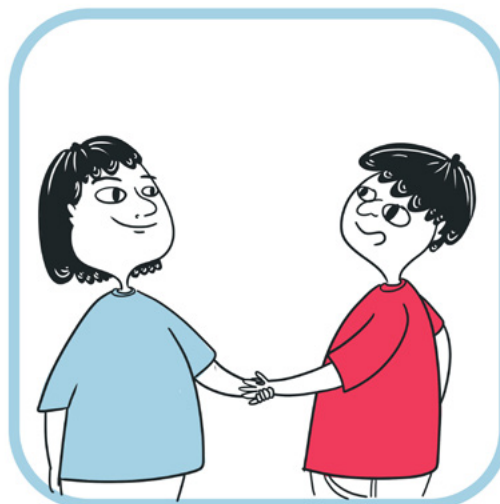
Kompromis

Kompromis to wspólne rozwiązanie problemu.

Mówi się, że **idzie się na kompromis**.

W kompromisie obie osoby muszą trochę ustąpić.

Jeśli idziecie na kompromis, w grupie jest zgoda.

Przykład 1:

Kolega chce klocki, którymi się teraz bawisz.

Żeby był kompromis możecie ustalić, że:

- będziecie bawić się na zmianę.
Raz ty, raz kolega.
- możecie pobawić się razem.

Nie ma kompromisu kiedy:

- zabierasz zabawki i bawisz się sam
- kłócisz się o zabawki i koledze jest smutno.

Przykład 2 :

Ty i twój kolega macie wolną godzinę.

Chcecie bawić się razem.

Ty chcesz grać w grę komputerową.

Kolega chce grać w piłkę.

Żeby był kompromis ustalacie, że:

- pierwsze pół godziny gracie na komputerze
- drugie pół godziny gracie w piłkę.

Uzgodniliście kompromis.

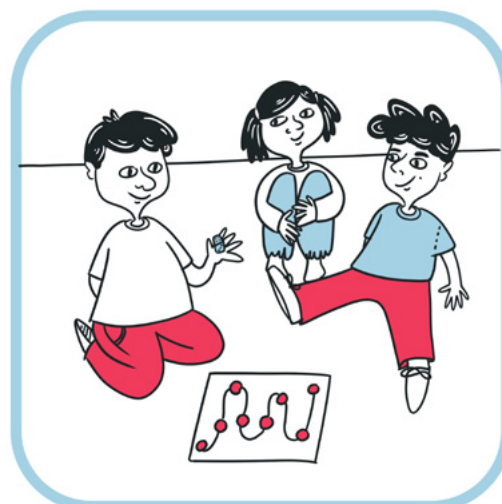

Zasady w grupie

Kiedy pracujesz lub bawisz się,
musisz przestrzegać zasad.

Zasady są po to, żeby:

- każde dziecko w grupie czuło się dobrze
- dzieci pracowały w zgodzie
- nie przeszkadzać innym dzieciom
- w klasie była miła atmosfera.

Zasady w grupie to na przykład:

- Wszyscy słuchają, gdy ktoś mówi
- Każda osoba może mieć inne zdanie
- Szanujemy zdanie każdej osoby
- Pomagamy kolegom i koleżankom
- Nie obrażamy innych.

Dlaczego warto robić rzeczy razem

Kiedy robisz rzeczy razem z kolegą to:

- pomagasz mu
- zachęcasz do pracy, kiedy jest mu trudniej
- szybciej kończycie różne zadania
- macie więcej siły i pomysłów.

Jeśli ty pomagasz kolegom, to oni też tobie pomogą.

